

УДК 37.01

АКТИВІЗАЦІЯ НАУКОВО-ДОСЛІДНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ЯК ЕЛЕМЕНТ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Студент Ю.В. Кузнецова

Науковий керівник старший викладач І.Ю. Тур

Національний аерокосмічний університет ім. М.С. Жуковського «ХАІ»

Ключові слова: освіта, наукова робота студентів, активізація науково-дослідної роботи.

Науково-дослідна діяльність студентів дозволяє найбільш повно виявити індивідуальність, творчі здібності, готовність до самореалізації особистості, професійного навчання. Незважаючи на велику нормативно-правову базу у даній області, розвиток методології та методики дослідницької підготовки студентів, на ділі даному виду діяльності приділяється недостатньо уваги. Необхідно приділяти увагу питанню про готовність студентів до науково-дослідної діяльності. Процес дослідження індивідуальний і є цінністю як в освітньому, так і в особистісному сенсі, тому необхідно вдосконалювати підходи до науково-дослідній роботі, для того що б зробити цей процес найбільш цікавим і продуктивним.

Метою цієї роботи є визначення головних складових, структури науково-дослідницької діяльності, готовності студентів до науково-дослідної діяльності та її формування засобами проблемного навчання.

У даній роботі необхідно дати визначення науково-дослідної діяльності. Розглянути методи теоретичних та емпіричних досліджень. Розглянути поняття готовності до науково-дослідницької діяльності, рівні, та умови її формування.

Як показує практика, якість вищої освіти лежить в основі розвитку загальноєвропейського простору вищої освіти. Серед основних напрямків роботи по підвищенню якості вищої освіти є зростання ролі медіаосвітньої підготовки викладача, який повинен проектувати освітнє та навчальне середовище із залученням сучасних інформаційних, комп'ютерних та педагогічних технологій; використання в організації навчального процесу методів і форм навчання, які є характерними для європейської зони освіти, розширення наукових досліджень і їх впровадження в навчальний процес, залучення студентів до науково-дослідної роботи. Основними формами такої роботи є наукові дослідження при виконанні курсових та дипломних робіт, залучення студентів до участі в науково-дослідній роботі по темі кафедри, участь студентів у студентських наукових конференціях, олімпіадах та конкурсах наукових робіт.

Науково-дослідна робота студентів є невід'ємною складовою наукової діяльності університету, першим етапом у підготовці наукових кадрів, а також є одним із важливих засобів підвищення якості підготовки фахівців із вищою освітою, розширення загального та професійного світогляду.

У «Законі про вищу освіту» (стаття 26) зазначено, що основними завданнями вищого навчального закладу є:

- 1) провадження на високому рівні освітньої діяльності, яка забезпечує здобуття особами вищої освіти відповідного ступеня за обраними ними спеціальностями;
- 2) для університетів, академій, інститутів - провадження наукової діяльності шляхом проведення наукових досліджень і забезпечення творчої діяльності учасників освітнього процесу, підготовки наукових кадрів вищої кваліфікації і використання отриманих результатів в освітньому процесі;
- 3) участь у забезпеченні суспільного та економічного розвитку держави через формування людського капіталу;

4) формування особистості шляхом патріотичного, правового, екологічного виховання, утвердження в учасників освітнього процесу моральних цінностей, соціальної активності, громадянської позиції та відповідальності, здорового способу життя, вміння вільно мислити та самоорганізовуватися в сучасних умовах;

5) забезпечення органічного поєднання в освітньому процесі освітньої, наукової та інноваційної діяльності [1].

Форми і методи залучення студентів до наукової творчості умовно поділяються на науково-дослідну роботу, що включається до навчального процесу, проводиться в навчальний час у відповідності з навчальними планами та науково-дослідну роботу, що виконується студентами в позанавчальний час.

Важливою формою науково-дослідної роботи студентів, що включена до навчального процесу, є впровадження елементів творчості в практичні заняття. Перед студентами на таких заняттях ставляться проблемні ситуації, які вимагають пошуку оптимального рішення.

Залучення студентів до науково-дослідної роботи відбувається поетапно. Перший етап - *спонукально-підготовчий* - спрямований на заохочення студентів до науково-дослідної діяльності, актуалізацію мотивів дослідницької діяльності, створення ситуацій, що сприяють розвитку в них пізнавального, науково-дослідного інтересу. Наступний етап - *змістово-процесуальний* - передбачає ознайомлення студентів з основами науково-дослідної діяльності шляхом проведення індивідуальних консультацій, лекцій; підготовку рефератів, наукових повідомлень; проведення диспутів, діалогів, співбесід. *Аналітико-результативний* (заключний) етап полягає у спонуканні студентів до аналізу й оцінки результатів власної науково-дослідної діяльності, її презентації та апробації

Поєднати навчальну та дослідну роботу студентів можна у формі науково-практичних семінарів. Підготовка семінару організується так, щоб протягом семестру кожен студент міг виступити на ньому з доповіддю чи повідомленням, присвяченим підсумкам виконаного дослідження.

Одним з найбільш масових заходів в рамках науково-дослідної роботи студентів у вузах є наукові студентські конференції. Як показує досвід ряду вузів країни, цікавими, науково значимими виявляються ті конференції, де приймають участь, виступають з доповідями та повідомленнями не лише студенти, але й аспіранти, молоді вчені, викладачі.

Олімпіада у вищому навчальному закладі спрямована на виявлення та розвиток обдарованої студентської молоді, сприяння реалізації її творчих здібностей; стимулювання творчої праці студентів.

Таким чином, на сучасному етапі активізація науково-дослідницької діяльності втілюється шляхом заохочення студентів до участі в конференціях, олімпіадах, в розробках та плануванні практичних завдань, в наукових дослідженнях при виконанні курсових та дипломних робіт тощо.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Закон України про вищу освіту. – Електронний ресурс. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>
2. Науково-дослідна робота студентів (НДРС). – Електронний ресурс. – Режим доступу: http://npu.edu.ua!/ebook/book/html/D/ispu_kioivist_Ficyla_Pedagogika_VSh/710.html
3. Коточігова Є.В. Створення педагогічних ситуацій, що сприяють особистісному й інтелектуальному розвитку дитини // *Психологія педагогічної ситуації* / За ред. М.М. Кашапова. Ярославль, Ярослав. держ. ун - т, 1996. З 86-92.